

Qorti tal-Maġistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

Maġistrat Dr Josette Demicoli LL.D

Il-Pulizija
(Spettur Lianne Bonello)

Vs

**HSBC Bank (Malta) plc, liema kumpanija għandha n-numru ta' registrazzjoni C3177 u in rappreżentanza tal-istess HSBC (Malta) plc.
Is-segwentni persuni Saviour sive Sonny Portelli u Dr George Brancaleone**

Każ Nru: 141/2015

Illum 5 ta' Mejju 2022

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront ta' HSBC Bank (Malta) plc, liema kumpanija għandha n-numru ta' registrazzjoni C3177 u għandha l-indirizz irregiſtrat bhala 116, Archbishop Street, Valletta u in rappreżentanza tal-istess HSBC (Malta) plc is-segwentni persuni –

Saviour sive Sonny Portelli, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 605344M fil-kwalita' tiegħu ta' 'Chairman', direttur u rappresentant legali u ġuridiku tal-imsemmija kumpanija;

Dr George Brancalone, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 136061M fil-kwalita' tiegħu ta' segretarju tal-imsemmija kumpanija

Talli bejn ix-xhur ta' Frar 2011 u Novembru 2011, u fix-xhur sussegwenti, f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti magħmulin fi żminijiet differenti, iżda li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-liġi u li ġew magħmula b'rizoluzzjoni waħda -

1. Bhala istituzzjoni ta' Kreditu Finanzjarju [HSBC Bank Malta) plc], għamilt reat kontra xi dispozzizzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (UE) Numru 101/2011 tal-4 ta' Frar 2011 (inkluzi l-artikoli 2 u 9) li r-Regolamenti Dwar l-Infurzar ta' Sanzjonijiet tal-Unjoni Ewropea fir-Rigward tal-Kosta tal-Avorju u t-Tunisija (A.L. 80 tal-2011; L.S 365.34) japplikaw għalih (hom), jew kontra dawn ir-regolamenti (A.L. 80 tal-2011; L.S 365.34), bi ksur tar-regolament 5 tal-Avviz Legali 80 tal-2011, Regolamenti Dwar l-Infurzar ta' Sanzjonijiet tal-Unjoni Ewropea fir-Rigward tal-osta tal-Avorju u t-Tunisija;
2. Bhala istituzzjoni ta' Kreditu Finanzjarju [HSBC Bank Malta) plc], wara li kont ordnat biex tipproduci jew tagħti aċċess għal materjal li jkun ta' siwi sostanzjali (kemm jekk waħdu jew flimkien ma' materjal ieħor) għall-investigazzjoni ta' jew in konnessjoni ma', persuna suspettata, kif provdut fis-sub-artikolu (1) tal-artikolu 24A tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta kif reż applikabbli bl-artikolu 9 tal-Kap 373 Liġijiet ta' Malta, mingħajr raġuni valida (li l-prova tagħha tkun tinkombi fuqek) volontarjament inqast jew irrifjutajt li tobdi l-ordni ta' investigazzjoni u ta' sekwestru mahruġa nhar it-23 ta' Frar 2011 mill-Qorti Kriminali (Onor Imhalled David Scicluna LL.D), jew li volontarjament impedejt jew ostakolajt xi tfittxija għal dak il-materjal - bi ksur tal-artikolu 24A(5) tal-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta reż applikabbli bl-artikolu 9 tal-Kap 373 Liġijiet ta' Malta;

3. Bħala istituzzjoni ta' Kreditu Finanzjarju [HSBC Bank Malta) plc], ksirt ordni ta' investigazzjoni u ta' sekwestru mahruġa nhar it-23 ta' Frar 2011 mill-Qorti Kriminali (Onor. Imhalled David Scicluna LL.D) meta r-reat kien jikkonsisti fil-hlas jew konsenja lil xi persuna mis-sekwestratarju ta' xi flus jew proprjeta' mobbli oħra sekwestrata kif provdut fis-sub-artikolu (6)(a) tal-artikolu 24A tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta jew kien jikkonsisti fit-trasferiment jew tneħħija ta' xi proprjeta' mobbli jew immobbli mill-persuna suspettata bi ksur tas-subartikolu (6)(c) tal-artikolu 24A tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta - bi ksur tal-artikolu 24A(10) tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta u tal-artikolu 248E(4) kif rez applikabbli bl-artikolu 3(7) tal-Kap 373;
4. Bħala istituzzjoni ta' Kreditu Finanzjarju [HSBC Bank Malta) plc], ksirt ir-regolamenti numri 4,5, 7 u 8 tar-Regolamenti kontra Money Laundering u Finanzjar ta' Terroriżmu u dan billi nqast tiżgura li miżuri u proċeduri meta tiffirma relazzjoni kummerċjali jew tagħmel xi operazzjoni li ssir minn żmien għal żmien skont id-disposizzjonijiet tal-istess regolamenti fosthom miżuri ta' diligenza dovuta li tirrigwarda -klijent, kif ukoll illi nqast milli tivverifika l-identita' ta' l-applikant għall-kummerċ u. meta dan ikun japplika, l-identita' tas-sid benefitjarju, qabel ma titwaqqaf relazzjoni kummerċjali jew il-ġestjonita' xi operazzjoni li ssir minn żmien għal żmien;

Il-Qorti hija mitluba sabiex barra milli tapplika l-piena skont il-Liġi, tikkonsidra li kull att li hekk isir bi ksur ta' dik l-ordni tal-Qorti jkun null u bla ebda effett fil-liġi u meta dik il-persuna tkun is-sekwestratarju, tordna lil dik il-persuna tiddepożita f'bank għall-kreditu tal-persuna suspettata l-ammont ta' flejjes jew il-valur ta' proprjeta' mobbli oħra mhallsa jew konsenjata bi ksur ta' dik l-ordni tal-Qorti - ai termini tal-proviso tal-artiklu 24A(10) tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti hija mitluba li f'każ ta' htija minbarra li tinflinġi l-pieni stabbiliti mil-Liġi, tordna lill-imsemmija persuni sabiex iħallsu l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperti, jekk ikun il-każ, kif provdut fl-artikolu 533 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, kif ukoll tordna l-konfiska tal-oġġetti u l-flejjes kollha esebiti.

Rat l-Ordni tal-Avukat Ġenerali tad-19 ta' Jannar 2015 a tenur tal-artikolu 3(2A)(a) tal-Kap 373 sabiex il-każ jitressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fil-konfront ta' HSBC Bank (Malta) plc.

Rat l-Ordni tal-Avukat Ġenerali tad-19 ta' Jannar 2015 a tenur tal-artikolu 3(2A)(a) tal-Kap 373 sabiex il-każ jitressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fil-konfront ta' Dr George Brancalone.

Rat l-Ordni tal-Avukat Ġenerali tad-19 ta' Jannar 2015 a tenur tal-artikolu 3(2A)(a) tal-Kap 373 sabiex il-każ jitressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fil-konfront ta' Saviour sive Sonny Portelli.

Semgħet ix-xhieda.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-partijiet u semgħet is-sottomissjonijiet finali.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Ikkunsidrat

L- Ispettur Raymond Aquilina¹, xehed li fi Frar 2011 ried iqassam Ordni ta' Investigazzjoni u Sekwestru fil-konfront ta' diversi persuni insegwitu ta' direttivi maħruġa mill-Unjoni Ewropeja fir-rigward tar-Repubblika tat-Tuneżija. Dan gie traspost fil-Legislazzjoni Sussidjarja 356.34². Fisser kif diversi entitajiet gew notifikati b'dan l-Ordni fosthom HSBC Bank (Malta) plc. u meta l-Pulizija gabret kopja tar-risposti, tlett entitajiet ossija Transport Malta, HSBC u MFSA wiegħbu li ma kien hemm ebda persuna ndikata fl-Ordni maħruġ mill-Qorti Kriminali li kellhom xi assi magħhom. Il-kumpanija HSBC wiegħbet fit-28 ta' Frar 2011³.

Xehed li fit-trapass mit-23 ta' Frar 2011, l-Avukat Ġenerali informa li-xhud li kien irċieva informazzjoni li l-kumpanija Petronome Limited registrata għewwa British Virgin Islands jista' jkun li kellha vapur registrat f'Malta ma' Transport Malta. L-isem tal-vapur kien Five Fishes. Meta x-

¹ Eventwalment Supretendent – li xehed fis-27 ta' Mejju 2015

² Dok RA5

³ Dok RA2.

xhud wettaq verifiki ma' Transport Malta rrizulta li l-vapur kien registrat Malta u minn investigazzjoni ulterjuri rrizulta li kien hemm kont mal-HSBC. B'hekk huwa talab informazzjoni mill-HSBC jekk Petronome Limited kellhiex kontijiet bankarji f'Malta u rrizulta fil-pożittiv. Dan il-vapur kien qiegħed jiġi mantnut bi flus li kienu qed jiġu mill-Isvizzera fil-kont tal-HSBC. Mill-opening account form documentation tal-Bank irrizulta li *s-sole beneficial owner* ta' Petronome Limited kien wieħed mill-persuni ndikati fl-Ordni maħruġa mill-Qorti Kriminali u kwindi persuna ndikata wkoll fis-sanzjonijiet maħruġa mill-Unjoni Ewropeja.

Kompla li mid-dokumentazzjoni kien jidher li kien hemm xi transazzjonijiet pendenti li riedu jiġu effettwati u x-xhud ikkomunika mal-*compliance officer*, Godwin Spiteri, u qallu li l-*ultimate beneficial owner* tal-kumpanija Petronome Limited huwa wieħed mill-persuni ndikati bħala Trabelsi. Qallu li la kellu t-transazzjonijiet mitluba biex isiru u jingħalaq il-kont messu jieħu direttivi legali iżda hu ssuġġerilu li kellu jzommhom. Iżda Spiteri baqa' jsostni li Petronome Limited ma kienitx indikata fil-lista maħruġa mis-sanzjonijiet u lanqas fl-Ordni tal-Qorti Kriminali u għalhekk it-transazzjonijiet ma kellhomx jieqfu. Fil-fatt dawk it-transazzjonijiet saru u l-kont bankarju li kellha Petronome Limited mal-HSBC ingħalaq fl-1 ta' Novembru 2011.

Fid-29 ta' Novembru 2011 inhareġ Ordni ta' Sekwestru fejn mal-lista li kienet diġa indikata fid-digriet tat-23 ta' Frar 2011 żdiedu tlett *subject persons* oħra - żewġ haddiema li kienu jaħdmu għal Petronome Ltd u t-Trust li kienet tipposjedi Petronome Limited. Il-vapur kien ġie mwaqqaf ġewwa Spanja.

Ix-xhud qal li flimkien mal-Ispettur Antonovitch Muscact tkellmu mal-HSBC u stiednu lil *compliance officer*, Godwin Spiteri, fl-uffiċċju tagħhom biex ikellmuh billi kien jidher li kien hemm ksur tal-Ordni tat-23 ta' Frar 2011. Ix-xhud sostna li l-HSBC kien naqas li jagħti l-informazzjoni dwar x'kien hemm assi.

Godwin Spiteri mar u kien assistit minn Dr Eric Mamo u John Sammut, Head of Compliance. Dr Mamo sostna li l-Bank ma kellux jiffriża l-assi tal-kumpanija għax ma kinitx imnizzla fl-Ordni. Fissrullhom li l-Bank kellu jkun jaf min huwa l-klijent tiegħu u l-Bank kien tahom informazzjoni li turi min kien l-*ultimate beneficial owner* tal-kumpanija. Fisser li dak iż-

żmien is-sistema tal-HSBC kienet li meta kienu jidhlu elettronikament fis-sistema l-u.b.o ma kienx inluż. Ried ikun hemm il-kumpanija inkluża fl-Ordni u b'hekk stiednu lil Dr Mamo biex jiddiskuti mal-Avukat Ġenerali billi l-flus baqgħu heġġin u l-kont ingħalaq. Stiednu lill-Bank jirrifondi l-flus fil-kont u jpoġġuh fil-posizzjoni li kien fit-23 ta' Frar 2011 u sal-2015 il-Bank ma hassx li kellu jirrifondi l-flus.

Dr Anton Bartolo xehed⁴ li s-sanzjonijiet tal-Unjoni Ewropeja kontra t-Tuneżija ġew ippubblikati permezz ta' Council Regulation 101 tal-2011 tal-4 ta' Frar 2011. Kif dawn ġew fis-sehħ l-MFSA ippubblikathom fuq il-*website* tagħha fit-8 ta' Frar 2011 għall-informazzjoni tal-pubbliku imma partikolarment għas-settur finanzjarju. Fl-14 ta' Frar 2011 inharġet Notice to Financial Service Licence Holders fejn ingibdet l-attenzjoni lill-operaturi li kienu ġew ippubblikati dawn is-sanzjonijiet li kellhom x'jaqsmu mat-Tuneżija billi dawn kienu fis-sehħ stante li direttament applikabbli. Fit-23 ta' Frar 2011, l-MFSA giet notifikata bl-Investigation Order u Attachment Order maħruġa mill-Qorti kontra numru ta' persuni u li kienet giet mitluba biex tagħti x'informazzjoni li seta' kellha lill-Kummissarju tal-Pulizija u anki li tissekwestra jekk kellha xi assi ta' dawn il-persuni. Wara verifiki nterni, l-MFSA wieġbet fl-1 ta' Marzu 2011 kemm lill-Avukat Ġenerali u lill-Kummissarju tal-Pulizija. Ikkonfermaw li l-MFSA ma jkollhiex fil-pussess tagħha xi flejjes jew assi ta' xi hadd. Fil-każ tal-lista ta' persuni, l-MFSA sabet persuna waħda Faouzi Ben Hadj Hamada Ben Ali li kien direttur u azzjonist f'kumpanija bl-isem Mediterranean International Business Company Limited li dak iż-żmien kienet fi stat ta' xoljiment. Ikkonfermaw ukoll li ebda waħda minn dawn l-individwi ma kellhom xi kariga amministrattiva jew manigerjali f'kumpanija jew ditta liċenzjata mill-MFSA. Imbagħad hareġ Avviż Legali 80 tas-sena 2011 bl-isem Enforcement of European Union Sanction Ivory Coast & Tunisia Regulations. Dan l-Avviż tpoġġa fuq il-*website* tal-MFSA f'Ġunju 2011.

F'Novembru 2011 l-MFSA giet notifikata b'Investigation u Attachment Order kontra l-istess persuni bi tlett ismijiet godda mal-lista precedenti. Irrispondew lill-Avukat Ġenerali u Kummissarju tal-Pulizija kkonfermaw li ma kellhomx assi, reġgħu semmew lil Faouzi Ben Hadj Hamda Ben Ali

⁴ 27 ta' Mejju 2015 – Direttur Enforcement Unit, MFSA

u sabu li kien hemm entita' HSBC Guyerzeller Trust tal-Isvizzera li kienet involuta f'kumpanija registrata f'Malta registrata f'Settembru 2006.

Mistoqsi jekk bhala Regolatur f'kaz ta' ksur ta' sanzjoni minn entita' finanzjarja jissanzjonax lill-istess entita', ix-xhud wiegeb li jekk mis-supervizjoni li jkun qed jaghmel jirrizulta li kien hemm ksur serju ta' xi wahda mill-obbligi taht is-sanzjonijiet, ir-Regolatur jinvestiga u jista' jiehu certu passi kontra l-entita' partikolari. Jiddependi mis-serjeta' tal-ksur. Jista' jkun xi forma ta' *reprimand* jew *warning*. L-oghla sanzjoni hija li jiehu l-licenzja ta' dak li jkun. Fir-rigward tas-sanzjonijiet fil-konfront tat-tunezija ma waslet l-ebda informazzjoni li kien hemm xi ksur tas-sanzjonijiet.

Peter Buhagiar⁵ intalab jipprovdi informazzjoni dwar il-vapur Five Fishes. Dan il-vapur kien registrat taht l-Att Investiment Merkantili. Kien *provisionally registered* fil-21 ta' Mejju 2007 u r-registru tieghu inghalaq fid-29 ta' Marzu 2013 ai termini tal-artikolu 29 tal-Merchant Shipping Act u kien registrat f'isem Petronome Limited. Il-bastiment kien registrat fuq isem International Maritime Organisation fil-BVI.

Raymond Cremona⁶, in rappreżentanza ta' Mediterranean Bank, esebixxa dokumentazzjoni relatata ma' Viktor Miljkovic, klient taghhom⁷. Minn tali dokumentazzjoni jirrizulta li fit-2 ta' Novembru 2011, Viktor Miljkovic ircieva l-ammont ta' €12,925.40 minghand Petronome Limited c/o HSBC Guyerzeller Trust Co SA mill-HSBC Bank Malta plc.

Neville Aquilina⁸ fisser li l-mizuri ristrettivi fuq it-Tunezija gew imposti minn Council Decision 201172 fil-31 ta' Ottubru 2011 u dawn kienu segwiti minn Council Regulation 101/2011 u gew trasposti fil-ligi ta' Malta. Ir-Regolament jimponi ffrizar ta' assi u rizorsi ekonomiċi fuq certu persuni li kienu responsabbli minn mizapproprjazzjoni ta' fondi statatali Tuneżini. Bhalissa hemm xi 48 imnizzla. Mistoqsi jekk kienx hemm xi nuqqas fil-kaz ta' Tunezija wiegeb li ma kienx hemm *flagging* kontra l-HSBC.

⁵ 27 ta' Mejju 2015 – Registrar fil-Merchant Shipping Directorate

⁶ 27 ta' Mejju 2015

⁷ Dok RC1 sa RC8

⁸ 6 ta' Ottubru 2015 – DG Affarijiet Globali u fuq Sanzjonijiet Ministeru tal-Affarijiet Barranin

Maria Mifsud⁹ eżebiet *customer due diligence file* li fih kull dokumentazzjoni mindu l-Bank stabilixxa r-relazzjoni ma' Petronome Ltd¹⁰. Ippreżentat dokumenti rigward *swift transfers* u *cheque images*. Fissret il-korrispondenza li kien hemm bejn il-Bank u l-Kummissarju tal-Pulizija/ Avukat Ġenerali wara l-Bank gie notifikat bl-Attachment Order.

Godwin Spiteri¹¹ fisser li kien hemm proċedura biex issir it-tfittxija hekk kif il-Bank jiġi notifikat b'Investigation Order u Attachment Order. Qal li jieħu hsiebha d-dipartiment tal-*compliance*. Fisser li tinħareġ ordni mid-dipartiment f'ċertu dipartimenti illi bniedem jista' jkun ikollu *connection*, bħal per eżempju d-dipartiment fejn jinfethu offshore accounts, fejn jinfethu t-Trusts u tiġi kumpilata twegiba lill-Pulizija u lill-Avukat Ġenerali. Ir-riċerka ssir b'mod elettroniku meta tkun fuq individwu. Issir verifika dak l-individwu x'kontijiet għandu mal-Bank. Jagħtu ismijiet lil ċertu dipartimenti għax ikunu jridu jfittxu f'xi files ukoll jekk hemm bżonn biex jaraw jekk il-Bank għandux relazzjoni diretta. Informazzjoni indiretta per eżempju benefiċċjarju ta' kumpanija, jekk l-ordni tkun f'isem il-kumpanija jfittxu l-kumpanija u joħorġu l-file tagħha u manwalment jinstab min huma l-benefiċċjarji ta' dik il-kumpanija, iżda '*jekk tkun qegħda fuq ismu u dan għandu beneficial ownership go kumpanija is-sistema dik ma kienitx ittellaħha*',

Mistoqsi dwar id-dokumenti RA1 sa RA14 fisser li dan kien każ fejn kien hemm talba fuq persuna li meta fittxew b'mod elettroniku sabu li ma kellux relazzjoni bħala persuna, pero' kellu relazzjoni indiretta ma' kumpanija jisimha Petronome għax kien benefiċċjarju tagħha. Ftit taż-żmien wara, kien hemm *investigation order* fuq Petronome u mit-tfittxija tela' isimha għax kien hemm relazzjoni diretta f'isem il-kumpanija. Tellgħu l-file biex jirrappurtaw min huma l-*beneficiaries* u hareġ li Trabelsi kien benefiċċjarju. Qal li l-Ispettur bagħat għalih u huwa mar mal-Head tiegħu John Sammut u ma' Dr Eric Mamo.

Ix-xhud fisser li s-sistema kif kienet f'dak iż-żmien, wiehed ma setax isib b'mod elettroniku relazzjoni indiretta mal-Bank. Kont tasal billi ddu il-files kollha tal-benefiċċjarji li jinbidlu kull minuta. Fil-hin limitat li kien

⁹ 6 ta' Ottubru 2015 – Head of MLRO HSBC

¹⁰ Dok MM1

¹¹ 4 ta' Novembru 2015 – Kien compliance manager u MLRO mal-HSBC u hareġ bl-early retirement fis-sena 2012

hemm kien impossibbli li tfittex manwalment u s-sistema b' mod elettroniku ma kienitx ittik.

Mistoqsi dwar min kien johroġ il-*guidelines*, ix-xhud wieġeb li l-*guidelines* johorġu mil-Liġi, jagħmilhom il-Bank billi jimxi skont il-Liġi. Ma kien hemm l-ebda awtorita' li ġibdet l-attenzjoni li s-sistemi tal-Bank ma kienux adegwati.

Anthony Abela¹² fisser li kif il-Bank ġie notifikat bl-Attachment Order ikkuntatja d-dipartimenti konċernati biex iwettqu l-verifiki tagħhom biex jaraw jekk il-Bank kellux relazzjoni mal-persuni li kien hemm elenkati fl-Attachment Order. Wara li ssir dik il-verifika skont il-Liġi trid tintbagħat risposta lill-Avukat Ġenerali fi żmien 24 siegħa. Huwa kkonferma li fit-28 ta' Frar 2011 baġhat twegiba li l-Bank ma kellux relazzjoni mal-persuni msemmija fl-Ordni. Mill-bqija ma baqax involut fil-każ.

Dr Manfred Galdes¹³ fisser li l-FIAU hija l-Awtorita imwaqqfa bil-liġi taht il-Kap 373. Ir-rwol prinċipali tagħha huwa li tircievi *suspicious transaction reports* u kull informazzjoni relatata ma' hasil ta' flus jew finanzjar ta' terroriżmu, tanalizzza dik l-informazzjoni u tgħaddi l-informazzjoni lill-pulizija. Għandha funzjoni wkoll ta' *supervisor* billi tagħmel *compliance monitoring* t'entitajiet soġġetti li jwettqu *relevant activity* u dawk li jagħmlu *relevant financial business* skont il-Liġi. Dawn l-entitajiet għandhom obbligi ta' *anti-money laundering customer due diligence* fost oħrajn. L-FIAU għandha l-poter u obbligu li twettaq sorveljanza ta' dawn l-entitajiet biex jaraw li qed jimxu skont id-doveri u l-obbligi tagħhom skont il-Liġi.

Fisser li biex l-FIAU tagħmel sorveljanza għandha numru ta' poteri fosthom li titlob informazzjoni lil dawn l-entitajiet u anki twettaq *onsite inspections*. F'każ ta' *onsite inspection* iqabbd u lil MFSA bħala agent tal-FIAU biex tagħmel *onsite inspection* f'isem l-FIAU u tipproduci r-riżultati ta' dik l-*inspection* lil FIAU.

Mistoqsi jekk jinstab li hemm xi *failures* fis-sistema wieġeb li jiddependi kemm tkun serja l-mankanza biex wiehed jara x'passi neċessarji jridu jittieħdu - tista' tintbagħat ittra u tagħti żmien biex l-affarijiet jiġu

¹² 6 ta' Ottubru 2015 – fiż-mien inkwistjoni kien Department Head ta' Audit & Complaints Department

¹³ 29 ta' Frar 2016 – Direttur Financial Intelligence Analysis Unit

rimedjati. Jekk l-affarijiet ikuu aktar serji tista' twissi (reprimand) jew tiġi sanzjonata b' penali amministrattiva.

Inkwantu għad-*due diligence* li trid issir, fisser li kull entita' għandu jkollha l-proċedura tagħha interna kif se tasal biex timxi mal-Liġi. *Customer due diligence*, obbligi qegħdin hemm għal kulhadd u għandek l-*implimenting procedures* li huma forma ta' *guidance* imma *legally binding* u huma fid-dettal, anki fejn si tratta ta' on-going monitoring. Fisser li fil-bidu tas-sena jikkoloboraw ma' entitajiet biex jaraw meta se jagħmlulhom *onsite examination*. Fil-konfront tal-HSBC saret l-aħħar żjara fis-sena 2013 u kien hemm żjara oħra fis-sena 2010 jew 2011.

John Sammut¹⁴ xehed li huwa kien jaħdem l-HSBC fil-kariga ta' Head of Internal Audit. Huwa ftakar l-investigation u Attachment Order inkwistjoni. Fisser li Godwin Spiteri kien MLRO li għalkemm kien jirrapporta lix-xhud bħala Head of Compliance iżda kien jaħdem indipendentement minnu. Godwin Spiteri kellu staff jirrapporta lilu. Rigward l-ittra tat-28 ta' Frar 2011 fisser li giet iffirmata minn Anthony Abela (li kien deputy tax-xhud) fl-assenza ta' Godwin Spiteri, biss pero' ma ftakarx id-dettalji. Fisser kif il-Bank meta kien jiġi notifikat b'investigation u attachment order, kien immedjatement johroġ ittra fejn jintalab jekk id-diversi dipartimenti għandhomx informazzjoni fuq l-ismijiet imsemmija fil-lista provduta. Kemm l-MLRO u lanqas huwa ma seta' jkollhom aċċess għall-informazzjoni kollha minhabba diversi sistemi elettronici li jkollok fil-Bank u jista' jkun ukoll sussidjarji per eżempju li għandek segregation of information. Fil-kapaċita' tiegħu bħala head of compliance u Godwin Spiteri bħala MLRO kellhom kapaċita' li jitolbu kull informazzjoni mill-Bank li tkun minn diversi sezzjonijiet tal-Bank.

Fisser ukoll li bħala istituzzjoni finazjarja l-HSBC bħala compliance għandek l-MFSA mill-aspett ta' investment u insurance; mill-aspett bankarju għandek ir-regolatur l-FIAU u l-Malta Stock Exchange peress li l-Bank huwa llistjat fuq lis-Stock Exchange. L-Anti-Moneylaundering kienet f'idejn l-MLRO. Bħala STRs kien hemm djalogu kontinwu mal-FIAU. Inkwantu għas-sistemi mhaddma mill-Bank, dejjem kien hemm *open dialogue* mar-regolatur. Onsite inspection saret u hemm obbligu li bil-findings jkun informat l-Audit & Risk Committee.

¹⁴ 29 ta' Frar 2016 – Deputat Direttur MFSA

Dr Joseph Sammut¹⁵ fisser li minn żmien għal żmien ir-Regolatur jitlob li ssir *onsite visit*. L-ewwel jinfurmaw, imbagħad xi ufficjali tal-FIAU imorru fuq il-post u jkollhom intervisti ma' xi nies tal-Bank kemm min-naħa ta' compliance li għandhom x'jaqsmu mal-Money Laundering u ma' min jidhrilhom huma li jkollhom bżonn jiddiskutu jew jitolbu informazzjoni. Ġieli jitolbu files ta' klijenti individwali tal-Bank u jaraw ukoll proceduri u sistemi. Jieħdu l-informazzjoni u wara li jkunu sodisfatti wara xi żmien jagħmlu rapport lill-Bank li jkun dettaljat ta' x'sabu u ma sabux, inkluż jekk ikun hemm xi mankanzi. Li jiġri huwa li jintbagħat ir-rapport, ikun hemm slambju ta' korrisondenza, il-Bank jagħti l-veduta tiegħu, l-FIAU jiktbu lura u jibdeu jiddiskutu fuq li jkunu sabu. Jekk fl-aħħar ikunu sodisfatti jagħlqu l-każ jew inkella jekk jidhrilhom li jkunu sabu xi nuqqasijiet l-FIAU għandha l-jedd li timponi sanzjoni amministrattiva li tista' tkun jew reprimand jew multa.

Xehed li l-ewwel żjara fl-*HSBC* saret fis-sena 2009 u r-rapport hareġ fis-sena 2010. Kien hemm skambju ta' korrisondenza sa Ġunju 2010 u ingħalaq billi qalu li huma sodisfatti u li *all outstanding issues mentioned in the previous correspondence have been resolved*.

Fisser solitament x'jaraw waqt l-*onsite visits* ossija jaraw id-*due diligence measures* li jieħu l-Bank, l-*ongoing monitoring, internal reporting, training* kontinwu lill-impjegati, jeżaminaw dokumentazzjoni. Jekk ikun hemm nuqqasijiet jitniżżlu fir-rapport u l-Bank hafna drabi jwettaq il-miżuri li jkunu qed jirrakkomandaw. F'dan il-każ, L-FIAU kienet sodisfatta bil-miżuri¹⁶. Inkwantu għat-tieni rapport, dan beda bl-*onsite visit* fis-sena 2012 u sar fuq l-istess sugġetti. Din id-darba sabu xi nuqqasijiet. Dan ir-rapport kien istigat minn każ partikolari li qam (mhux dwar il-każ ta' Trabelsi -Petronome). F'dan il-każ kien hemm piena amministrattiva¹⁷. L-aħħar *compliance* saret fis-sena 2015 u saret biex jaraw l-iskema li kien hawn Investment Registration Scheme u l-miżuri li l-Bank kien qed jieħu. Instabu xi nuqqasijiet u l-Bank ingħata *reprimand*¹⁸.

In kontro-eżami¹⁹ fisser li l-Bank jircievi diversi rikjesti mill-Qorti b'attachment orders u freezing orders, mill-Pulizija, security services,

¹⁵ 1 ta' Ġunju 2016

¹⁶ Dok JS

¹⁷ Dok JS1

¹⁸ Dok JS4

¹⁹ 15 ta' Mejju 2017

FIAU. Per eżempju fis-sena 2016, il-Bank irċieva mas-seba' mitt talba u f'każ ta' attachment order u freezing order irid jiġi implimentat immedjatament.

Spettur Antonovitch Muscat²⁰ xehed dwar l-Ordni tal-Qorti Kriminali u li t-twegiba tal-HSBC kienet fin-negattiv. Imbagħad f'Settembru/Ottubru/Novembru 2011 waslet informazzjoni min-naħa tal-Awtoritajiet Svizzeri li bdew iġhidu li kien hemm kont ġewwa l-HSBC li l-kumpanija Petronome ma kinitx registrata f'Malta u l-*ultimate beneficial ownership* tagħha kien ċertu Trabelsi li kien hemm imniżżel fis-sanzjonijiet tal-Unjoni Ewropeja u tal-United Nations u kien imniżżel fl-attachment order ta' Frar 2011. L-Ispettur Aquilina għamel talba lill-HSBC rigward l-*ultimate beneficial owner* ta' Petronome u l-kont li kien hemm u rriżulta li kien hemm madwar €40,000. Din il-kumpanija kienet is-sid ta' vapur Five Fishes registrat hawn Malta u kien jinsab maqbud ġewwa Spanja. Invista tas-sanzjonijiet. Kellmu lil diversi uffiċjali min-naħa tal-HSBC u rriżulta li l-HSBC dak iż-żmien ma kellux sistema elettronika sabiex jidentifika l-*ultimate beneficial ownership* tal-kumpaniji speċjalment jekk huma reġistrati barra u milli jidher l-HSBC kien ried imur ifittex file file manwalment ta' din il-kumpanija. Kienu saru diversi meetings anke mal-HSBC u l-Avukat Ġenerali u mas-Sanctions Monitoring Board u ġie deċiż sabiex jittiehdu dawn il-passi kontra l-HSBC Bank Malta plc.

Dr George Brancaleone²¹ xehed li huwa avukat u huwa l-*company secretary* tal-HSBC f'Malta u ilu jokkupa din il-kariga sa mis-sena 2004. Xogħolu jinqasam f'żewġ affarijiet - dak regolat mill-Companies Act li huwa xogħol amministrattiv u billi l-Bank huwa a *listed company* iħares lejn il-Code of Corporate Governors u hemm ir-rwol tal-*company secretary* huwa li jiffacilita l-*flow of information* bejn il-Bord u l-management, bejn il-Kumitati tal-Bord. Ilu jaħdem il-Bank mis-sena 1980. Bħala struttura l-Bank għandu l-Bord li huwa ffurmat minn disa' diretturi, sitta li huma appuntati mill-*majority shareholder* u tlieta jiġu nnominati mill-*minority shareholders*. Il-Bord jiltaqa' sitt darbiet fis-sena għalkemm jiltaqa' wkoll f'*ad hoc meetings*. Il-Bord jara li għandu ċertu kumitati li jidhlu aktar fid-dettal fuq ċertu suġġetti. Hemm l-Audit Committee, ir-Risk Committee, Executive Committee etc. hemm struttura sħiħa u bħala company

²⁰ 27 ta' Ġunju 2016 – eventwalment Supretendent

²¹ 9 ta' Ottubru 2017

secretary parti mir-rwol tiegħu tiegħu huwa li dawn il-kumitati jaħdmu sew.

Inkwantu għall-Audit Committee dan huwa regolat mil-Listing Rules. F'din l-istruttura kollha l-compliance tinkwadra fis-sens li l-compliance officer jew inkella l-Head of Internal Audit u l-Money Laundering Reporting officer kollha jirrapportaw jew lil audit committee jew dak iż-żmien lil Audit & Risk Committee. Ix-xhud ried jara li effettivament dawn iressqu r-rapporti tagħhom għal kunsiderazzjoni tal-Audit Committee imbagħad l-Audit Committee l-minuti tagħha kienu jmorru quddiem il-Bord.

Fiz-żmien inkwistjoni (2011), il-compliance kellu l-funzjoni li jara żewġ affarijiet – il-Financial Claim Control u n-naħa tar-regulatory Compliance cioe li jaraw li r-regoli li joħorġu jimpattaw lill-Bank, jiġu embedded fis-sistemi tal-Bank. Dan il-compliance department huwa mmenjat b'nies li hafna drabi jridu speċjalment il-head of compliance jkunu nies li hafna drabi l-personal questionnaire tagħhom ikun ġie approvat mill-MFSA ukoll biex jiddeterminaw li huma fit and proper persons li jmexxu r-rwol. Dak iż-żmien kien hemm madwar ħames jew seba' persuni jaħdmu fil-compliance. Illum hemm aktar. L-Audit Committee u l-Compliance Committee kienu jaħdmu flimkien billi l-Head of Compliance jirrapporta lill-Audit Committee. Kien jagħmel *presentation*.

Ix-xhud qal li sar jaf bil-każ ta' Trabelsi meta waslet iċ-ċitazzjoni. Bħala *company secretary* huwa jattendi l-Board meetings u jattendi l-kumitati primarji tal-Bank. Waqt l-Audit Committee kien jiġi submitted ir-rapport fuq il-compliance function. Huwa qatt ma kellu dubbju min-nies li kienu jaħdmu fil-compliance.

Inkwantu għall-ewwel rapport tal-FIAU dan kien ingieb għall-attenzjoni tal-Audit Committee fis-sena 2010 li kien jirrigwarda *onsite visit* li saret fis-sena 2009. L-FIAU kien ikkonkluda li overall il-Bank kien attent hafna biex jimplementa r-regoli tal-*anti-money laundering* u kien sodisfatt. Għamel xi rakkomandazzjoni imma r-rapport kien pożittiv. Fil-mument li nqalgħet il-kwistjoni ta' Trabelsi dan ir-rapport kien għadu viġenti. Imbagħad f'Novembru 2011 l-FIAU kien esprima li l-Bank ried jameljora xi affarijiet. Huwa ma kienx involut direttament fir-rapport. Huwa jaf għaliex kien ikun preżenti waqt il-board meetings. Immedjatament il-

Bank daħal fi proġett li bdew isejnhulu *connected parties* biex jassiguraw li s-sistemi jkunu in place, illi jekk ikollhom it-talbiet ta' *freezing orders* ikunu konformi. Fisser li l-compliance kiber maż-żmien.

In kontro-eżami qal li r-rwol tiegħu fil-kumitati rispettivi tal-HSBC huwa li jara li l-meeting iseħħ, li jkun hemm l-agenda, l-pack tal-meeting u jieħu l-minuti. Biex il-Bank daħal għall-proġett ta' Connecting Parties tkun għet identifikata problema. Fisser li l-Bank dejjem jara li jekk tiġi identifikata xi gap jippruvaw jagħlquha mill-aktar fis. Huwa jista' jassumi li huwa dak li ġara fis-sens li kif sar magħruf dan il-każ raw li jagħmlu process aktar robust biex ma jkunx hemm xi haġa li tista' ma tiġix identifikata.

Mistoqsi jekk il-Bank irrimedjax is-sitwazzjoni tiegħu vis-à-vis Trabelsi, Petronome, ix-xhud wieġeb li huwa bħala company secretary ma kellux idea fuq il-każ partikolari. Huwa jaf li kien għaddej proġett li kien jolqot xi tmenin kont u dan mir-rapporti li qara u mill-minuti. Izda b'mod personali ma jafx fid-dettal fuq il-każ. Huwa ma setax iwieġeb għall-mistoqsija li dak iż-żmien li ħareġ l-Ordni l-Bank ma kellux is-sistemi in place fejn jista' jidentifika l-*ultimate beneficial owner*.

In ri-eżami fisser li inkwantu għal fatt li l-Bank irid dejjem jameljora qal li l-Bank jirċievi r-regoli u liġijiet li jiġu promulgati. Imbagħad ikunu jridu jaraw kif dawk il-liġijiet jiġu implimentati fis-sistemi u l-prattiċi tal-Bank.

Saviour Portelli magħruf bħala Sunny xehed²² li fis-sena 2011 kien non-Executive Director fil-Board. Kien ġie appuntat f'Ottubru 2006. F'Novembru 2006 kien appuntat Membru fl-Audit & Risk Committee. F'April 2009 kien appuntat Chairman tal-Audit & Risk Committee. F'Ġunju 2013 ġie appuntat Chairman tal-Board tad-Diretturi u sa dakinhar tax-xhieda kien għadu qieghed jokkupa dik il-kariga, filwaqt li f'Awwissu 2013 irriżenja minn Chairman u Membru tal-Audit & Risk Committee.

Huwa qal li sar jaf bil-każ odjern meta rċieva ċ-ċitazzjoni fis-sena 2015. Fisser kif l-istruttura tal-compliance hemm diversi saffi ta' impjegati kollha kompetenti f'dan is-suġġett. Huwa settur li qieghed jevolvi mad-dinja kollha. Illum hemm struttura ta' madwar sebghin ruħ, fis-sena 2011 kienet magħmula minn xi għaxar persuni. Bħala struttura hemm il-Bord tad-Diretturi u dan il-Bord għandu Statutory Committees li dak iż-żmien

²² 22 ta' Jannar 2018

kien Audit & Risk Committee. Illum dan il-kumitat inqasam fi tnejn. L-Audit & Risk Committee jirrapportaw għand il-membri tal-Executive Committee li huwa l-kumitat li fih hemm il-heads tal-businesses tal-Bank kif ukoll il-heads tal-functions. Waħda mill-functions hija l-compliance. Il-head tal-compliance għandu struttura tahtu f'ħafna livelli li jgħidulhom the three lines of defence. Hemm ukoll dipartiment legali.

Fisser li kemm dakinhar tax-xhieda kif ukoll fis-sena 2011, inkwantu għar-rwol tiegħu fil-compliance huwa Chairman tal-Audit & Risk Committee. Ir-Risk Committee jirċievi regolarment sa mis-sena 2002 rapport fuq il-compliance, billi l-head of compliance jitla' quddiem il-kumitat. Dan il-kumitat jiltaqa' xi sitt darbiet f'sena. Il-Head of compliance wkoll irid iżomm kuntatt ma diversi nies, u rrefera wkoll għall-fatt li l-HSBC f'Malta huwa parti mill-HSBC Group. Huwa qatt ma kellu dubbju minn xi head of compliance. Dawn kienu jkunu approvati mill-MFSA. Każ bħal dak odjern ma kienx jistenna li jitressaq huma l-Audit & Risk Committee. Baqgħet bejn il-compliance u legal section.

In kontro-eżami fisser li kien umanament impossibbli li fil-ħin limitat li jkun hemm biex il-Bank iwieġeb Ordni ta' Investigazzjoni jdurru erba' mitt files sabiex isir magħruf li Trabelsi kien ultimate beneficial owner tal-kumpanija Petronome. Il-problema kienet biex issib ir-related parties. Illum is-sitwazzjoni hija differenti għaliex apparti li l-ammont ta' nies zdienu u kien hemm żvilupp kruċjali fl-IT. Dak iż-żmien is-sistema tas-software ma kienitx tippermetti dik it-tip ta' riċerka. Illum bis-software li għandhom l-ubo ta' kumpanija jiġi identifikat.

Illi d-diskussjonijiet u l-htieġa għas-software kienu bdew qabel din il-kwistjoni u kompla safejn qegħdin illum.

Ikkunsidrat

Dawn il-proċeduri jikkonċernaw erba' imputazzjonijiet relatati ma' ksur tal-Avviż Legali tas-sena 2011 u ma' ksur ta' xi artikoli tal-Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta wara l-ħruġ ta' Ordni ta' Investigazzjoni u ta' Sekwstru maħruġ nhar it-23 ta' Frar 2011 mill-Qorti Kriminali u relatat ma' allegat nuqqasijiet ta' *customer due diligence*.

Il-fatti li taw lok għall-każ odjern huma s-segwent:

- Harget Council Regulation 101 tas-sena 2011 fl-4 ta' Frar 2011, li giet anki ppubblikata fuq il-website tal-MFSA.
- Fl-14 ta' Frar 2011 hareġ Target Notice (Financial Services Licence Holders) mill-MFSA fejn ingibdet l-attenzjoni lill-operaturi għas-sanzjonijiet kontra t-Tuneżija.
- Permezz ta' digriet fl-ismijiet 'L-Avukat Ġenerali vs Zin Al Abidine Ben Hadj Hassen Hadj Hamda Ben Ali et' datat 23 ta' Frar 2011, il-Qorti Kriminali harget ordni ta' investigazzjoni u ordni ta' sekwestru skont l-artikolu 24A tal-Kap 101 kif rez applikabbli bl-artikolu 9 tal-Kap 373. Is-soċjeta' HSBC Bank (Malta) plc giet indikata bħala wahda mis-sekwestratarji. Fost il-persuni suspettati indikati fid-digriet irriżulta ċertu Belhassen Ben Mohamed Ben Rhouma Trabelsi²³.
- Dan id-digriet gie notifikat lis-soċjeta' HSBC nhar il-25 ta' Frar 2011.
- Fit-28 ta' Frar 2011, is-soċjeta' HSBC, in ottemperanza mad-digriet imsemmi, kitbet lill-Avukat Ġenerali u infurmatu li ma kellha ebda relazzjoni mal-persuni suspettati indikati fl-istess digriet.
- Fit-8 ta' Marzu 2011 ġew ippubblikati r-Regolamenti dwar l-Infurzar ta' Sanzjonijiet tal-Unjoni Ewropeja fir-rigward tal-Kosta tal-Avorju u t-Tuneżija (Avviż Legali 80 tas-sena 2011 - L.S 365.34)²⁴.
- F'Ottubru 2011, dak iż-żmien l-Ispettur Aquilina irċieva dokument mill-Avukat Ġenerali li min-naħa tiegħu dan l-aħħar kien irċieva mill-Awtoritajiet Svizzeri fis-sens li l-Awtoritajiet Svizzeri ġabru nformazzjoni mill-bank privat HSBC (Suisse) li l-kumpanija Petronome Limited kellha relazzjoni bankarja mal-HSBC Bank (Malta) plc, u li Belhassen Ben Mohammed Ben Rhouma Trabelsi (elenkat fl-Ordni ta' Investigazzjoni u Sekwestru) kellu konnessjonijiet mal-kumpanija Petronome Limited; u kif ukoll li l-kumpanija Petronome Limited hija sid u/jew azzjonista ta' vapur bl-isem Five Fishes registrat f'Malta.

²³ Dok EQ

²⁴ Dok RA 5

- Ingabet informazzjoni minn Transport Malta rigwardanti dan il-vapur, li ġew eżebiti anki f'dawn il-proċeduri, minn fejn irriżulta li l-vapur Five Fishes huwa proprjeta' ta' Petronome Limited, kumpanija registrata fil-B.V.I, registrat f'Malta mill-21 ta' Mejju 2007.
- Fin-nota ta' sottomissjonijiet tal-Kummissarju tal-Pulizija jingħad li mid-dokumentazzjoni li kellha f'idejha l-Pulizija kien identifikat li l-kumpanija Petronome Limited kellha relazzjoni bankarja mal-*HSBC Bank (Malta) plc* senjatament kont bankarju li kien qiegħed jiġi wżat biex jimmanigja u/jew jamministra l-ispejjeż għal bastiment Five Fishes u kien identifikat bħala s-sid tiegħu Belhassen Trabelsi (li huwa l-istess individwu imnizzel fl-ordni ta' investigazzjoni u sekwestru tal-Qorti Kriminali tat-23 ta' Frar 2011).
- Abbażi ta' din l-informazzjoni, permezz ta' ittra datata 25 ta' Ottubru 2011, il-Bank intalab minn dak iż-żmien Spettur Aquilina sabiex tagħti informazzjoni dwar il-kumpanija Petronome Ltd.
- Fil-31 ta' Ottubru 2011, il-Bank *HSBC* informat lill-Kummissarju tal-Pulizija li l-kumpanija Petronome Ltd kellha żewġ kontijiet li kienu nfethu fl-10 ta' Awwissu 2007. Informa wkoll li l-kumpanija msemmija kellha kont (*Visa Classic Card*) li nfetaħ fit-30 ta' Jannar 2008 u ingħalaq fit-30 ta' Awwissu 2011.
- Fl-1 ta' Novembru 2011 is-soċjeta' Petronome Ltd għalqet il-kontijiet tagħha mal-Bank. L-ammont ta' €12,925.40 minn kont numru 026-017665-402 ġie trasferit lil ċertu Viktor Milijkovic li kien impjegat bħala IT Officer mal-kumpanija Petronome Limited. L-ammonti ta' €10,000 u €15,650.52 ġew trasferiti lil ċertu Werner Ernst Trotz li kien impjegat bħala kaptan fuq vapur proprjeta' tal-kumpanija Petronome Limited. Dawn it-trasferimenti saru insegwitu għal talba datata 31 ta' Ottubru 2011 tal-kumpanija Petronome Limited.
- Fit-2 ta' Novembru 2011, il-Bank ġie nfurmat mill-Ispettur Aquilina li Trabelsi kien wieħed mis-sidien benefitjarji tal-kumpanija Petronome Ltd²⁵.

²⁵ Dok RA 10

- Permezz ta' digriet fl-ismijiet 'L-Avukat Ġenerali vs Zin Al Abidine Ben Hadj Hassen Hadj Hamda Ben Ali et' datat 29 ta' Novembru 2011, il-Qorti Kriminali harġet ordni ta' investigazzjoni u ordni ta' sekwestru skont l-artikolu 24A tal-Kap 101 kif reż applikabbli bl-artikolu 9 tal-Kap 373. Is-socjeta' HSBC Bank (Malta) plc giet indikata bhala wahda mis-sekwestratarji. Fost il-persuni suspettati fid-digriet reġa ssemma Belhassen Ben Mohamed Ben Rhouma Trabelsi u ġew indikati suspettati godda fosthom Werner Ernst Trotz, HSBC Guyerzeller Trust CO SA u Viktor Milijkovic.
- L-HSBC Bank (Malta) plc gie notifikat b'dan id-digriet fid-29 ta' Novembru 2011.
- Fit-30 ta' Novembru 2011, il-Bank in ottemperanza mad-digriet tal-Qorti Kriminali kiteb lill-Avukat Ġenerali w infurmatu li ma kellha ebda relazzjoni mal-persuni suspettati fid-digriet hlief ghal Werner Ernst Trotz u indika li fir-rigward tiegħu fil-11 ta' April 2011 fetaħ current account u li fil-15 ta' April 2011 kien ingħata Visa Advance Card. Ġie indikat ukoll li Werner Ernst Trotz kien authorised card holder ta' Visa Classic Card registrata f'isem il-kumpanija Petronome Ltd li nghalqet fit-30 ta' Awwissu 2011.
- Fis-6 ta' Frar 2015 ġew preżentati l-imputazzjonijiet odjerni.

Ikkunsidrat

Illi l-ewwel ma jrid jiġi stabilit f'dan il-każ huwa min qiegħed jiġi addebitat b'dawn l-imputazzjonijiet ossija jekk l-imputazzjonijiet odjerni humiex biss fil-konfront tal-HSBC Bank (Malta) plc; jew jekk apparti mill-Bank l-istess imputazzjonijiet humiex addebitati wkoll lil Saviour sive Sonny Portelli u Dr George Brancalone b'responsabilita' vikarja fil-vesti tagħhom ta' Chairman, direttur u rappreżentant legali u ġuridiku tal-

imsemmija kumpanija u ta' segretarju tal-istess kumpanija rispettivament.

Fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu l-Kummissarju tal-Pulizija jsostni li Saviour Portelli u Dr George Brancalone huma mharrka fil-kapaċitajiet rispettivi tagħhom fil-perjodu inkwistjoni u għalhekk l-artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpretazzjoni tal-Liġijiet ta' Malta għandu jsib l-applikazzjoni tiegħu fil-konfront tagħhom.

Min-naħa l-oħra, id-difiża fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha u anki fit-trattazzjoni orali, issostni, kif dejjem sostniet matul il-proċeduri, li f'dan il-każ hawn imputat wiehed ossija l-*HSBC Bank (Malta) plc* u għalhekk si tratta ta' imputazzjonijiet addebitati biss lill-korp magħqud.

Illi f'dan l-istadju, din il-Qorti se tirreferi għas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Anthony Zahra et²⁶**

*Illi minn qari taċ-ċitazzjoni huwa evidenti illi l-appellant huwa mixli fil-kapaċità personali tiegħu. L-akkuża ma tagħmel ebda referenza għas-soċjeta *Green Investments Limited* li tagħha l-appellant huwa d-direttur. Issa s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 360 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdli li:*

"Iċ-ċitazzjoni għandha ssemmi ċar il-persuna mharrka, u għandu jkun fiha, fil-qosor, il-fatti ta' l-akkuża, bil-partikolaritajiet ta' żmien u ta' lok li jkunu jinħtieġu jew li jkunu jistgħu jingħataw. Għandu jkun fiha wkoll it-twissija li, jekk il-persuna mharrka tonqos li tidher, hija tiġi arrestata b'mandat tal-qorti u mressqa quddiem l-istess qorti fil-jum li jkun imsemmi fil-mandat."

Illi minn qari akkurat tat-taħrika maħruġa fil-konfront tal-appellant jirrizulta illi l-partikolarijiet tiegħu ġew indikati korrettament sabiex b'hekk ma hemm l-ebda dubbju dwar l-identita tiegħu. Lanqas ma hemm dubbju dwar in-natura tar-reat li dwaru ġie mixli fl-imsemmija taħrika. Jirrizulta mill-provi izda illi dan ir-reat ġie lillu addebitat bhala rapprezentant ta' korp guridiku billi hu ma kienx fizikament responsabbli għal agir li allegatament wassal għall-event dannuz mertu tal-kaz. Illi dwar ir-responsabbilta vikarja jitkellem l-artikolu 13 tal-Kapitolu 249 tal-Liġijiet ta' Malta li jiddisponi

"Meta xi reat taħt jew kontra xi disposizzjoni li tinsab f'xi Att, li jkun għadda sew qabel jew wara dan l-Att, isir minn korp jew għaqda ta' persuni, sew jekk

²⁶ Qorti tal-Appell Kriminali mogħtija fit-30 ta' Ottubru 2019

tkun persuna ġuridika jew le, kull persuna li, fil-ħin tal-egħmil tar-reat, kienet direttur, manager, segretarju jew uffiċjal ieħor simili tal-korp jew għaqda, jew kienet tidher li qed taġixxi f' dik il-kariga, tkun ħatja ta' dak ir-reat kemm il-darba ma tippruvax li r-reat ikun sar mingħajr it-tagħrif tagħha u li tkun eżerċitat id-diligenza kollha xierqa biex tevita l-egħmil tar-reat."

Dan ifisser allura illi ir-responsabbilta' kriminali hija waħda personali u mhux waħda rappreżentattiva jew nomine kif inhi fil-kamp ċivili. Għalhekk ma hemmx għalfejn li l-appellant jiġi iċċitat fil-vesti ta' direttur jew in rappreżentanza ta' xi soċjeta' kummerċjali. Bizzejjed li jiġi ċitat b' mod ċar għal dak li jirrigwarda l-konnotati tiegħu personali basta li mill-korp tal-akkuża jkun jidher ċar li qed jiġi mharrek jew akkużat minħabba r-responsabbilta' vikarja tiegħu bhala uffiċjali/diretturi tal-korp u mhux għal xi raġuni oħra. F'dan il-każ, iżda, dan ma sehħx, għalkemm il-fattispecje u l-provi jindikaw xort'oħra.

Kif ġie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta (Onor. Prim' Imhallel Emeritus Dr. V. De Gaetano) fl-Appell Kriminali "Il-Pulizija vs. Joseph Bonnici [26.5.1995]:-

"Meta persuna tiġi biex twieġeb għar-reat kommess minn għaqda jew korp ta' persuni in forza ta' l-artikolu 322 tal-Kodici tal-Ligijiet tal-Pulizija jew in forza ta' l-artikolu 13 ta' l-Att dwar l-Interpretazzjoni [Kap.249], it-taħrika għandha tohrog kontra d-direttur, manager, ecc. f' ismu personalment, fis-sens li hu personalment irid iwieġeb għall-akkuża, u f' każ ta' sejbien ta' ħtija u imposizzjoni ta' piena, tali piena, sia jekk pekunjarja sia jekk restrittiva tal-liberta' personali, tiġi inflitta fuqu u tiġi skontata minnu."

Iżda:

"...meta l-prosekuzzjoni tkun qed tipotizza, kontra tali direttur, manager jew segretarju, reat kommess minn għaqda jew korp, u li għalih hu jrid iwieġeb personalment, fl-imputazzjoni jew fl-akkuża – mhux fl-isem tal-imputat jew akkużat, cioe' mhux fl-okkju tal-każ – għandu jkun hemm xi indikazzjoni li hu qed jiġi imsejjaġ biex iwieġeb għal reat kommess mill-korp jew għaqda: cioe' għandu jkun hemm xi indikazzjoni li hu qed jiġi mharrek jew akkużat minħabba r-responsabbilta' vikarja tiegħu. Jekk mhux għal xi haġa oħra, tali indkazzjoni hi meħtieġa sabiex l-imputat jew l-akkużat ikun jista' jipprepara d-difiża tiegħu.²⁷"

²⁷ App. Inf. II-Pulizija vs Patrick Vella – deċiża 31/08/2006

Illi din il-Qorti tqis li d-difiza għandha raġun fis-sottomissjonijiet tagħha. Il-mod kif inhi redatta ċ-ċitazzjoni mhix waħda felixi xejn. Jekk il-Prosekuzzjoni riedet tħarrek lil Portelli u Brancaleone minhabba r-responsabilita' vikarja tagħhom dan kellha tagħmlu billi jirriżulta b' mod ċar fl-istess ċitazzjoni. Il-mod ta' kif giet redatta ċ-ċitazzjoni minflok tagħti x'tifhem proprju li din il-Qorti għandha biss bħala imputat lill-Bank. Dan għaliex fl-ewwel lok fl-okkju tniżżel li qed jitharrek l-**HSBC Bank (Malta) plc u in rappreżentanza tal-istess Bank** jissemmew imbagħad Portelli u Brancaleone li verament jissemmew il-karigi tagħhom imma dan mhux bizzejjed għal dan il-każ sabiex jiġi konkluz li tħarrku minhabba r-responsabilita' vikarja tagħhom. Dan billi ma jistax jiġi injorat li fl-ewwel linja ta' kull imputazzjoni tibda 'Bħala Istituzzjoni ta' Kreditu Finanzjarju (HSBC Bank (Malta) plc)... għamilt reat/wara li kont ordnat/ksirt ordni/ksirt ir-regolaenti...'. Apparti għalhekk li kull imputazzjoni tirreferi għal istituzzjoni ta' kreditu finanzjarju, jintuża biss is-singular. Għalhekk id-diċitura tal-imputazzjonijiet, kif impustati, jagħtu x'wiehed jifhem li hawn si tratta ta' imputat wiehed ossija l-Bank.

Il-fatt li l-ordni tal-Avukat Ġenerali hareġ mhux biss fil-konfront tal-Bank iżda wkoll fil-konfront ta' Portelli u Brancaleone ma jfissirx li għandu jitqies li dawn tal-aħħar tħarrku bir-responsabilita' vikarja, għaliex dan irid jirriżulta mill-akkuża.

Ikkunsidrat

Stabilit dan, id-difiza tirreferi għar-responsabilita' ta' korp magħqud li gie introdott fil-liġi tagħna permezz tal-Att 111 tas-sena 2002 permezz tal-artikolu 121D tal-Kodiċi Kriminali kif sussegwentement emendat bl-Avviż Legali 407 tas-sena 2007. Dan l-artikolu, fiż-żmien tal-imputazzjonijiet, kien jistipula²⁸:

Meta l-persuna li tinsab hatja ta' reat taħt dan it-titolu tkun id-direttur, il-manager, is-segretarju, jew xi ufficjal principali ieħor ta' korp magħqud jew tkun persuna li jkollha setgħa ta' rappreżentanza ta' tali korp jew ikollha awtorita' li tieħu deċiżjonijiet f'isem dak il-korp jew ikollha awtorita' li tesercita kontroll fi hdan dak il-korp u r-reat li dik il-persuna tkun instabet hatja dwaru jkun sar għall-benefiċju, sew f'parti jew għalkollox, ta' dak il-korp magħqud, dik il-persuna

²⁸ Dan l-artikolu gie sostitwit permezz tal-artikolu 8 tal-Att VIII tas-sena 2015

għandha għall-finijiet ta' dan it-titolu titqies bħala li tkun vestita bir-rappreżentanza legali tal-istess korp magħqud li jista' jeħel il-ħlas ta' multa ta' mhux inqas minn elf mija u erbgha u sittin euro u disgħa u sittin centegmu (1,164.69) u mhux iktar minn miljun u mija u erbgha u sittin elf u sitt mija u sitta u tmenin euro u sebghin centegmu (1,164,686.70).

Referenza ssir għas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Daniela Debattista**²⁹ li fissret:

Illum il-Kodiċi Kriminali fil-każ ta' ċertu reati, inkluż allura r-reat tal-frodi, jipprevedi responsabbilta kriminali ġdida diretta lejn il-korp magħqud u dan meta bl-Att III tal-2002 ġie introdott il-kuncett ta' corporate liability u allura bis-saħħa tal-artikolu 310A1, hemm l-applikazzjoni għar-reat tal-frodi ta' dak dispost fl-artikolu 121D li jipprovi testwalment³⁰:

“Meta reat ... ġie mwettaq minn persuna li dak iż-żmien tal-msemmi reat tkun id-direttur, il-manager, is-segretarju jew xi uffiċjal prinċipali ieħor ta' korp magħqud jew tkun persuna li jkollha s-setgħat ta' rappreżentanza ta' dak il-korp jew li jkollha l-awtorità li tieħu deċiżjonijiet f'isem dak il-korp jew ikollha awtorità li teżercita kontroll fi hdan dak il-korp u rreat imsemmi li dwaru tkun instabet hatja dik il-persuna, jkun kollu jew f'parti minnu, sar għall-benefiċċju ta' dak il-korp magħqud, dik il-persuna għandha għall-għanijiet ta' dan it-titolu titqies bħala li tkun vestita bir-rappreżentanza legali tal-istess korp magħqud li jista' jeħel il-ħlas ta' multa ta' mhux inqas minn għoxrin elf euro (€20,000) u mhux aktar minn żewġ miljun euro (€2,000,000), liema multa tista' tiġi rkuprata bħala dejn ċivili u s-sentenza tal-Qorti tkun tikkostitwixxi titolu eżekuttiv għall-finijiet u l-effetti kollha tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.”

Illi dan ifisser illi kuntrarjament għal dik ir-responsabbilta vikarja imqiegħda fuq spallejn id-direttur ta' korp magħqud fejn allura f'każ ta' sejbien ta' htija u imposizzjoni ta' piena din tiġi inflitta fuqu u għandha tiġi skontata minnu personalment anke f'każ ta' piena pekunjarja, bil-kuncett legali ġdid introdott permezz ta' din id-disposizzjoni tal-ligi li titkellem dwar il-corporate liability, kif ingħad, ir-responsabbilta penali għalkemm titqiegħed fuq spallejn persuna fiżika, madanakollu l-piena pekunjarja hija imputabbli lil-korp magħqud, f'dan il-każ

²⁹ Deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-16 ta' Novembru, 2016

³⁰ Id-disposizzjonijiet tal-artikoli 121Ċ, 121D, 248E(4) u 328K għandhom japplikaw għal reati taħt dan is-subtitolu

soċjeta kummerċjali, liema penali tiġi meqjusa bħala dejn ċivili u titolu eżekuttiv fil-konfront ta' dak il-korp magħqud.

Illi sfortunatament, kif ġara f'dan il-każ, il-prosekuzzjoni fl-akkuża minnha redatta ma tindikax taħt liema minn dawn iż-żewġ disposizzjonijiet tal-liġi li jstabilixxu ir-responsabbilita penali qiegħda tħarrek lill-appellanti u cioe' jekk hija għandhiex tinstab hatja "vikarjament", jew inkella f'isem dak il-korp magħqud minnha rappreżentat jew it-tnejn flimkien. Lanqas ma jidher illi l-Avukat Ġenerali fin-nota ta' rinviġu għal ġudizzju tiegħu hass illi kellu jindika dan biex b'hekk l-appellanti issa qed tikkontesta r-responsabbilita vikarja tagħha kif stabbilita mill-Ewwel Qorti.

Illi għalkemm il-kunċett tal-corporate liability issa ilu introdott fil-liġi tagħna għal dawn l-aħħar erbatax-il sena, jidher illi diffiċilment il-kunċett qed jiġi applikat, bil-prosekuzzjoni u allura l-qrati tagħna jistrieħu fuq dak dispost fl-artikolu 13 tal-Att Dwar l-Interpretazzjoni sabiex b'hekk tiġi skartata din ir-responsabbilita penali meta si tratta ta' korp magħqud. Illi huwa minnu illi dan il-kunċett mhux dejjem jista' jiġi faċilment applikat. Dan għaliex billi r-reita' fil-kamp penali tinneċċesita kemm l-att materjali kif ukoll l-att formali huwa allura kważi impossibbli li jiġi ikkonċepit kif il-persuna legali u mhux fiżiku tista' qatt tiffirma xi intenzjoni biex tikkometti xi reat minn dawk li għalihom japplika dan il-kunċett. Fil-fatt anke il-piena li tiġi inflitta neċessarjament trid tkun waħda pekunjarja billi dik tal-priġunerija neċessarjament tinvolvi l-persuna fiżika.

Issa għalkemm f'ċertu ġurisdizzjonijiet bħal dik Taljana ġie kreat il-kunċett tal-corporate mens rea fejn il-ħtija toħroġ minn difetti u negliġenza fl-istruttura organizzattiva tal-kumpanija, fil-liġi tagħna dan il-kunċett ma isibx applikazzjoni u allura il-liġi trid illi qabel xejn tiġi identifikata l-persuna fiżika li kontra tagħha ser issir l-prosekuzzjoni għal kummissjoni tar-reat. Illi qabel ma jista' jingħad illi il-korp magħqud qed jinżamm responsabbli għal xi aġir penali, iżda, trid tinsab ħtija fil-persuna fiżika li tirrappreżenta dik is-soċjeta. Hekk kif tiġi stabbilita r-reita allura u jiġi ippruvat illi r-reat seħħ għal benefitċju sew għal kollox jew in parti ta' dak il-korp magħqud, mela imbagħad dak il-korp magħqud kif rappreżentat mill-persuna akkużata jista' jeħel il-penali stabbilita fil-forma ta' ħlas tal-multa. Dan għaliex huwa meqjus illi kull att jew ommissjoni magħmula mill-persuna jew persuni li jaġixxu għan-nom tal-korp magħqud, għandu jitqies illi huwa att jew ommissjoni magħmul mill-korp magħqud innifsu.

Mela d-distinzjoni bejn dina l-forma ta' responsabbilita penali u dik vikarja hija waħda sottili hafna, għaliex għalkemm fiż-żewġ istanzi il-kundanna issir kontra l-persuna fiżika, uffiċjal tal-korp magħqud, madanakollu l-piena inflitta taħt l-

artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpretazzjoni taqa' f'hoġor dik il-persuna, u fil-każ tar-responsabbilita tal-korp magħqud l-piena tingħata fil-konfront tal-persuna legali u mhux dik fiżika, fejn l-uffiċjal allura ma iweġibx personalment għall-aġir inkriminatorju. Ukoll għalkemm fejn il-persuna fiżika tiġi akkuzata bir-reponsabbilita vikarja tagħha, hija tista' teżimi ruħha minn tali responsabbilita billi turi, u dan fuq bażi ta' probabbilita, illi hija tkun eżercitat id-diligenza meħtieġa għal-kariga minnha okkupata u tkun għamlet dik is-sorveljanza meħtieġa fil-qadi ta' dmirijietha sabiex tara illi ma isir l-ebda att jew omissjoni doluża, ma jidhirx illi bl-istess mod il-korp magħqud kif rappreżentat jista' isib il-konfort ta' dik l-iskuzanti taħt l-artikolu 121D hawn fuq iċċitat u ikun bizzejjed illi l-prosekuzzjoni tipprowa illi r-reat ikun seħħ a benefitċju tal-kumpanija sabiex tiġi stabbilita r-reita' f'dak il-korp magħqud.

Minn qari tal-artikolu 121D tal-Kodiċi Kriminali u minn qari tas-sentenza supraċitata jemergi li sabiex korp magħqud jinstab ħati ta' reat iridu jikkonkorru diversi kundizzjonijiet:

- Ir-responsabilita' ta' korp magħqud hija konsegwenza ta' sejbien ta' htija ta' reat kommess minn persuna naturali.
- Ir-reat li tiegħu l-korp magħqud jista' jinstab ħati għandu jkun wiehed speċifikatament indikat fil-liġi - l-istess artikolu 121D jirreferi għar-reati indikati fis-sub-titolu IV tat-Titolu III tat-Taqsima II tal-Ewwel Ktieb tal-Kodiċi Kriminali. Hemm ukoll disposizzjonijiet oħra fl-imsemmi Kodiċi u f'Liġijiet oħra li jirrendu applikabbli l-kunċett ta' corporate liability għal reati oħra, per eżempju 310A tal-Kodiċi Kriminali li jirrendi l-artikolu 121D għas-sub-titolu III tat-Titolu IX tat-Taqsima II tal-Ewwel Ktieb tal-istess Kodiċi diversi forom ta' frodi.

Minn dan isegwi li l-ewwel u qabel kollox, jeħtieġ li jitwettaq eżami tar-reat partikolari biex jiġi determinat jekk korp magħqud jistax jinstab ħati tiegħu.

- Il-persuna naturali għandha tkun id-direttur, il-manager, is-segretarju jew xi uffiċjal prinċipali ieħor tal-korp magħqud jew tkun persuna li jkollha setgħa ta' rappreżentanza ta' tali korp jew ikollha awtorita' li tiegħu deċiżjonijiet f'isem dak il-korp jew ikollha awtorita' li tesercita kontroll fi ħdan dak il-korp.

Il-persuna naturali titqies bħala li tkun vestita bir-rappreżentanza legali tal-korp magħqud. Din hija mehtieġa stante li fil-proċeduri penali l-korp magħqud ma jistax ikun fizikament preżenti fl-awla.

Hekk kif korrettement irrilievat id-difiża fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha, permezz tal-emendi introdotti permezz tal-Att VIII tas-sena 2015, l-artikolu 121D tal-Kodiċi Kriminali kif viġenti jistipula li (i) il-multa imposta fuq il-korp magħqud tikkostitwixxi titolu eżekuttiv ai termini tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta; u (ii) meta l-imsemmija persuna ma tkunx għadha vestita bir-rappreżentanza legali, ir-rappreżentanza legali għandha tiġi vestita fil-persuna li tkun qegħda tokkupa l-kariga minflokha jew f'dik il-persuna msemmija fl-istess artikolu. Għalhekk huwa ċar li tali rappreżentanza hija biss rappreżentanza fizika.

- Ir-reat li dik il-persuna tkun instabet hatja dwaru jrid ikun sar għall-benefiċċju, sew f'parti jew għal kollox, tal-korp magħqud.
- Biss pero' dan l-eżerċizzju inkwantu għall-artikolu 121D tal-Kodiċi Kriminali jirreferi biss għall-ewwel imputazzjoni. Dan għaliex it-tlett imputazzjonijiet l-oħra jirrigwardaw ksur ta' artikoli tal-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta u regolamenti kontra ħasil ta' flus u finanzjar ta' terroriżmu, u l-kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta għandu artikolu *ad hoc* li jirrigwarda reati allegatament imwettqa minn korp magħqud.

Ikkunsidrat

L-Ewwel Imputazzjoni

Il-Bank imputat qieghed jiġi addebitat bi ksur tar-Regolament 3(ċ) tal-Avviż Legali tas-sena 2011, kif sussegwentement emendat, ossija Regolamenti dwar l-Infurzar ta' Sanzjonijiet tal-Unjoni Ewropea fir-rigward tal-Kosta tal-Avorju u T-Tunisia, ossija r-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 101/2011 tal-4 ta' Frar 2011 rigward miżuri restrittivi kontra ċerti persuni, entitajiet u gruppi minħabba s-sitwazzjoni fit-Tuniżija li t-test tiegħu jidher fit-Tielet Skeda.

Illi l-artikolu 2 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) Nru 101/2011 jistipula li *Il-fondi u r-rizorsi ekonomiċi kollha li jappartjenu, li huma l-proprjeta', li huma miżmuma jew ikkontrollati mill-persuni fiżiċi jew ġuridiċi, l-entitajiet u l-korpi li, f'konformita' mal-artikolu 1(1) tad-Deċiżjoni 2011/72/PESK, ġew identifikati mill-Kunsill bħala responsabbli għall-misapproprjazzjoni ta' fondi statali tat-Tuneżija, kif ukoll minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi, entitajiet jew korpi assoċjati magħhom, kif elenkat fl-Anness I, għandhom jiġu ffrizati.*

Imbagħad ir-Regolament 5 tal-Avviż Legali 80 tas-sena 2011 jipprovdi s-segwenti:

Meta persuna tagħmel reat kontra xi dispożizzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill li dawn ir-regolamenti japplikaw għalihom, jew kontra dawn ir-regolamenti, hija tehel, meta tinstab ħatja, multa ta' mhux iżjed minn mija u sittax-il elf, erba' mija u tmienja u sittin euro (€116,468)

Meta wiehed ihares lejn il-Kapitolu 365 tal-Liġijiet ta' Malta (l-Enabling Act għal-Legislazzjoni Sussidjarja 365.34 – Avviż Legali 80 tas-sena 2011) kif kien viġenti fiż-żmien relatat ma' din l-imputazzjoni ma kien hemm ebda referenza għall-applikazzjoni tal-artikolu 121D tal-Kodiċi Kriminali. Tali referenza ġiet imbagħad miżjuda permezz tal-Att XXI tas-sena 2018 u hija riflessa fl-artikolu 6(2) tal-Kapitolu 365. Għalhekk din l-imputazzjoni ma tistax titqies fid-dawl tal-artikolu 121D tal-Kodiċi Kriminali.

Biss pero' meta ssir referenza għall-Att dwar l-Interpretazzjoni senjatament l-artikolu 4(e) tal-Kapitolu 249 tal-Liġijiet ta' Malta testwalment jaqra:

l-espressjoni "persuna" tinkludi korp jew għaqda oħra ta' persuni sew jekk dak il-korp jew dik l-għaqda jkunu persuna ġuridika, skont id-dispożizzjonijiet tat-Tieni Skeda tal-Kodiċi Ċivili, sew jekk le

Id-difiża eċċepiet li din l-imputazzjoni hija waħda preskritta.

L-allegazzjoni hija li fi Frar 2011 u Novembru 2011 u fix-xhur sussegwenti, b' diversi atti magħmulin fi żminijiet differenti, iżda li jiksru l-istess dispożizzjonijiet tal-Liġi u li ġew magħmula b' rizzoluzzjoni waħda, il-Bank kiser ir-Regolamenti dwar l-Infurzar ta' sanzjonijiet tal-Unjoni Ewropea fir-Rigward tal-Kosta tal-Avorju u t-Tunisija.

Kif diġa ġie rilevat, il-piena preskritta għal tali reat ipotizzat hija dik ta' multa. Ai termini tal-artikolu 688(e) tal-Kodiċi Kriminali, l-azzjoni kriminali taqa' bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' sentejn għad-delitti suġġetti għall-piena ta' multa.

Illi din l-imputazzjoni tirreferi għal Frar u Novembru 2011 u fix-xhur sussegwenti, għalkemm irid jingħad li minn imkien mill-provi ma tirriżulta xi azzjoni fix-xhur sussegwenti.

Iċ-ċitazzjoni ġiet preżentata fis-6 ta' Frar 2015 u ġiet notifikata ftit wara u għalhekk oltre li għaddew sentejn.

Isegwi għalhekk li l-azzjoni kriminali hija preskritta u kwindi se tiġi dikjarata estinta.

It-Tieni u t-Tielet Imputazzjonijiet

Kronoloġija tal-Fatti relattiva għal dawn l-imputazzjonijiet

Aktar 'il fuq diġa saret referenza għall-kronoloġija tal-fatti kif sehħew.

- Irriżulta li permezz ta' digriet fl-ismijiet 'L-Avukat Ġenerali vs Zin Al Abidine Ben Hadj Hassen Hadj Hamda Ben Ali et' datat 23 ta' Frar 2011, il-Qorti Kriminali ħarġet ordni ta' investigazzjoni u ordni ta' sekwestru. Is-soċjeta' HSBC Bank (Malta) plc ġiet indikata bħala waħda mis-sekwestratarji. Fost il-persuni suspettati indikati fid-digriet irriżulta ċertu Belhassen Ben Mohamed Ben Rhouma Trabelsi³¹.
- Permezz ta' dan id-digriet id-diversi entitajiet, fosthom HSBC Bank, ġew (i) ordnati juru lill-Ispetturi msemmija u jagħtuhom aċċess għall-flejjes, għall-informazzjoni, għall-proprjeta', għall-kontijiet, għall-flejjes oħra depożitati fl-istess kontijiet u/jew *safety deposit boxes* u għall-materjal jew għall-oġġetti depożitati fl-istess kontijiet u/jew *safety deposit boxes* li allegatament huma reġistrati fuq il-persuni indikati jew miżmuma minnhom anke bħala trustees tas-suspettati, kif ukoll għall-informazzjoni, għall-korrispondenza u għad-dokumentazzjoni relattiva għall-istess flejjes, kontijiet u proprjeta',

³¹ Dok EQ

mobbli u/jew immobbli, hekk registrati jew li kienu registrati, u għall-operazzjonijiet in konnessjoni mal-istess proprjeta', kontijiet u/jew *safety deposit boxes*, inkluż kull dokumentazzjoni dwar l-identita' tal-persuni (legali u/jew naturali) li b'xi mod kellhom konnessjoni dwar il-gestjoni tal-istess flejjes, proprjeta', kontijiet u/jew *safety deposit boxes*, jew li ddepożitaw jew għamlu pagamenti fl-istess kontijiet, jew kellhom xi konnessjoni mal-operazzjonijiet li saru fuq il-flejjes, fuq il-proprjeta', fuq il-kontijiet u/jew fuq *is-safety deposit boxes* imsemmija, inklużi persuni (legali u/jew naturali) li setgħu ibbenefikaw minn hlasijiet jew minn transazzjonijiet u trasferimenti li setgħu saru mill-istess flejjes, mill-kontijiet u/jew mis-*safety deposit boxes* jew minn fuq l-istess proprjeta'; kif ukoll, (ii) ordnat is-sekwestru f'idejn dawn l-entitajiet, inkluż l-*HSBC Bank* tal-flejjes, kontijiet, u/jew *safety deposit boxes*, dokumentazzjoni w informazzjoni oħra u materjal fuq deskritt, li huma dovuti jew jgħajtu jew jappartjenu jew jikkoncernaw lill-persuni suspettati jew miżmuma minnhom anke jekk bħala trustees tal-istess persuni suspettati.

- L-entitajiet kellhom jiddikjaraw bil-miktub lill-Avukat Ġenerali mhux aktar tard minn 24 siegħa mill-hin tan-notifika tal-ordni, ix-xorta u l-provenjenza tal-proprjeta', mobbli u immobbli, tal-flejjes, deheb u gojjelli, kontijiet, servizzi u/jew *safety deposit boxes*, u l-proprjeta' oħra kollha hekk sekwestrata.
- Dan id-digriet gie notifikat lis-soċjeta' *HSBC* nhar il-25 ta' Frar 2011.
- *HSBC Bank (Malta) plc* wiegħeb bil-miktub fit-28 ta' Frar 2011 u informa li ma kellu ebda relazzjoni mal-persuni suspettati indikati fl-istess digriet.
- Infatti jirrizulta mill-atti li l-kumpanija *Petronome Ltd* kienet fethet żewġ kontijiet fl-10 ta' Awwissu 2008; u fit-30 ta' Jannar 2008 din il-kumpanija inġhatat *Visa Classic Card* mill-istess Bank. Din il-kumpanija ma kinitx imsemmija speċifikament fl-Ordni ta' *Investigazzjoni u Sekwestru*.

- Fil-11 ta' April 2011 ċertu Werner Ernst Trotz fetaħ current account mal-HSBC Bank (Malta) plc. Fil-15 ta' April 2011 huwa nghata Visa Advance Card.
- Fit-30 ta' Awwissu 2011 il-Bank għalaq il-Visa Classic Card tal-kumpanija Petronome Ltd, u fl-istess ġurnata għalaq ukoll il-Visa Classic Card registrata fl-isem tal-kumpanija Petronome Ltd li tagħha Werner Ernst Trotz kien authorised card holder.
- Permezz ta' ittra datata 25 ta' Ottubru 2011, il-Bank intalab minn dak iż-żmien l-Ispettur Aquilina sabiex iforni informazzjoni dwar is-socjeta' Petronome Ltd.
- Fil-31 ta' Ottubru 2011, il-Bank wieġeb permezz ta' ittra u informa lill-Kummissarju tal-Pulizija li l-kumpanija Petronome Ltd kellha żewġ kontijiet li kienu nfetħu fl-10 ta' Awwissu 2007. Il-Bank informa wkoll lill-Kummissarju tal-Pulizija li l-kumpanija Petronome Ltd kellha kont (Visa Classic Card) li nfetħa fit-30 ta' Jannar 2008 u li kien ingħalaq fit-30 ta' Awwissu 2011.
- Fl-1 ta' Novembru 2011 is-socjeta' Petronome Ltd għalqet il-kontijiet tagħha mal-Bank. L-ammont ta' €12,925.40 minn kont numru 026-017665-402 ġie trasferit lil ċertu Viktor Milijkovic li kien impjegat bħala IT Officer mal-kumpanija Petronome Limited. L-ammonti ta' €10,000 u €15,650.52 ġew trasferiti lil ċertu Werner Ernst Trotz li kien impjegat bħala kaptan fuq vapur proprjeta' tal-kumpanija Petronome Limited. Dawn it-trasferimenti saru inseqwitu għal talba datata 31 ta' Ottubru 2011 tal-kumpanija Petronome Limited.
- Fit-2 ta' Novembru 2011, il-Bank ġie nfurmat mill-Ispettur Aquilina li Trabelsi kien wieħed mis-sidien benefitċjarji tal-kumpanija Petronome Ltd³².
- Permezz ta' digriet fl-ismijiet 'L-Avukat Ġenerali vs Zin Al Abidine Ben Hadj Hassen Hadj Hamda Ben Ali et' datat 29 ta' Novembru 2011, il-Qorti Kriminali ħarġet ordni ta' investigazzjoni u ordni ta' sekwestru

³² Dok RA 10

skont l-artikolu 24A tal-Kap 101 kif rez applikabbli bl-artikolu 9 tal-Kap 373. Is-soċjeta' HSBC Bank (Malta) plc giet indikata bhala wahda mis-sekwestrarji.

- Fost il-persuni suspettati fid-digriet surriferit reġa ssemma Belhassen Ben Mohamed Ben Rhouma Trabelsi u ġew indikati suspettati godda fosthom Werner Ernst Trotz, HSBC Guyerzeller Trust CO SA u Viktor Milijkovic.
- HSBC Bank (Malta) plc ġie notifikat b'dan id-digriet fid-29 ta' Novembru 2011.
- Fit-30 ta' Novembru 2011, il-Bank in ottemperanza mad-digriet tal-Qorti Kriminali kiteb lill-Avukat Ġenerali w infurmatu li ma kellha ebda relazzjoni mal-persuni suspettati fid-digriet hlief għal Werner Ernst Trotz u indika li fir-rigward tiegħu fil-11 ta' April 2011 fetax current account u li fil-15 ta' April 2011 kien ingħata Visa Advance Card. Ġie indikat ukoll li Werner Ernst Trotz kien authorised card holder ta' Visa Classic Card reġistrata f'isem il-kumpanija Petronome Ltd li nġhalqet fit-30 ta' Awwissu 2011.

It-Tieni Imputazzjoni

Illi permezz tat-tieni imputazzjoni, l-addebitazzjoni hija ksur tal-artiklu 4(5) tal-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta billi l-Prosekuzzjoni tallega li l-imputat kiser l-Ordni ta' Investigazzjoni u Sekwestru mahruġ mill-Qorti Kriminali. Dan l-artikolu jistipula:

(5) Kull persuna li, wara li tkun ġiet ordnata biex tipproduci jew tagħti access għal materjal kif provdut fis-subartikolu (1), mingħajr raġuni valida (li l-prova tagħha tkun tinkombi fuqha) volontarjament tonqos jew tirrifjuta li tobdi dak l-ordni ta'investigazzjoni, jew li volontarjament timpedixxi jew tostakola xi tfittxija għal dak il-materjal, tkun hatja ta' reat u tehel, meta tinsab hatja, multa ta' mhux iżjed minn hdax-il elf u sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgha u tmenin centezmu (11,646.87) jew prigunerija għal mhux iżjed minn tnax-il xahar, jew dik il-multa u prigunerija flimkien.

Illi fl-ewwel lok, fil-Kapitolu 373 tal-Ligijiet ta' Malta ir-responsabilita' penali ta' korp magħqud hija wkoll prospettata w allura japplika l-artikolu ta' din il-legislazzjoni. Maż-żmien tali artikoli ġew ukoll emendati.

Preskrizzjoni

Illi d-difiza teċċepixxi li dan ir-reat huwa preskritt billi l-preskrizzjoni applikabbli hija dik ta' multa.

Ħarsa lejn l-artikolu 689 tal-Kodiċi Kriminali li jstipula s-segwent:

689. Għall-effetti tal-preskrizzjoni għandu jittiehed qies tal-piena li għaliha r-reat ikun ordinarjament sugġett, apparti minn kull skuża jew ċirkostanza oħra partikulari li, minhabba fiha, skont il-liġi, ir-reat ikun sugġett għal piena iżgħar; lanqas ma għandu jittiehed qies taż-żieda fil-piena minhabba reċidiva

Illi l-artikolu 3(2) tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta' Malta kif kien vigenti fiż-żmien tal-allegati reati kien jstipula:

(2) Meta reat kontra d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att isir minn korp ta' persuni (sew jekk dak il-korp ikun korporat jew le), kull persuna li, fiż-żmien ta' l-għemil tar-reat, kienet direttur, manager, segretarju jew ufficjal ieħor simili ta' dak il-korp jew għaqda, jew kienet tidher li qed taġixxi f'dik il-kariga, tkun hatja ta' reat kemm-il darba ma tippruvax li r-reat ikun sar mingħajr it-tagħrif tagħha u li tkun eżercitat id-diligenza kollha xierqa biex ma tħallix illi jsir ir-reat.

Illi l-artikolu 4(1) tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta' Malta kif kien vigenti fiż-żmien tal-allegati reati kien jstipula:

(1) Meta wara informazzjoni li tasallu, l-Avukat Ġenerali jkollu raġuni biżżejjed biex jissuspetta li persuna (hawnekk iżjed 'il quddiem imsejha "il-persuna suspettata") huwa hati tar-reat imsemmi fl-artikolu 3, huwa jista' jitlob lill-Qorti Kriminali għal ordni (hawnekk iżjed ' il quddiem imsejjah "ordni ta' investigazzjoni") biex persuna (inkluż korp jew għaqda ta' persuni, sew jekk persuna ġuridika jew le) imsemmija fl-ordni li tidher li għandha fil-pussess tagħha materjal partikolari jew materjal ta' deskrizzjoni partikolari li x'aktarx li jkun ta' siwi sostanzjali (kemm jekk waħdu jew flimkien ma' materjal ieħor) għall-investigazzjoni ta' jew in konnessjoni ma', il-persuna suspettata, turi jew tagħti aċċess għal dak il-materjal lill-persuna jew persuni indikati fl-ordni; u l-persuna jew persuni hekk indikati jkollhom, bis-saħħa ta' l-ordni ta' investigazzjoni, is-setgħa li jidhlu f'kull dar, bini jew reċint ieħor sabiex jagħmlu tfittxija għal dak il-materjal.

Għaldaqstant il-kelma 'persuna' fl-artikolu 4(5) tal-Kapitolu 373 tinkludi wkoll korp magħqud.

Il-piena li r-reat inkwistjoni huwa ordinarjament sugġett hija multa jew priġunerija għal mhux iżjed minn tmax-il xahar jew dik il-multa jew priġunerija flimkien. Għalkemm huwa ovvju li fil-każ odjern il-Bank f'każ ta' sejbien ta' htija jista' biss jiġi kkundannat għal multa, biss pero' ladarba għar-reat inkwistjoni hija prospettata wkoll l-possibilita' ta' piena ta' priġunerija allura jsegwi li għandu jsib l-applikazzjoni tiegħu l-artikolu 688(d) tal-Kapitolu 9 li jipprovdi li t-terminu ta' preskrizzjoni huwa *bl-egħluq ta' hames snin għad-delitti sugġetti għall-piena ta' priġunerija għal żmien ta' anqas minn erba' snin u mhux anqas minn sena*.

Għalhekk it-terminu ta' hames snin ma kienx għadu ddekorra meta ċ-ċitazzjoni giet notifikata.

Għalhekk din l-imputazzjoni mhiex preskritta.

Illi din l-ewwel imputazzjoni tipprospetta li persuna, mingħajr raġuni valida, volontarjament tonqos jew tirrifjuta li tobdi ordni ta' investigazzjoni wara li tkun giet ordnata biex tipproduċi jew tagħti aċċess għal materjal mitlub; jew altriment timpedixxi jew tostakola xi tfittxija għal dak il-materjal.

Ĉertament li fil-każ odjern ma hemm l-ebda allegazzjoni dwar xi impediment jew ostakolar ta' xi tfittxija. Għalhekk dak li l-Qorti trid teżamina huwa jekk jissusistix l-estremi msemmija fl-ewwel parti ta' dan is-sub-artikolu.

L-allegazzjoni tal-Prosekuzzjoni hija li l-informazzjoni mogħtija ma kienitx korretta u dan billi ma kienx hemm indikazzjoni fit-tweġiba li Belhassen Ben Mohamed Ben Rhouma Trabelsi kien sid benefiċċjarju tal-kumpanija Petronome Ltd li kellha kontijiet fil-bank inkwistjoni.

Mill-provi prodotti jirrizulta ampjament li l-Bank imputat mill-ewwel ottempera ruhu biex iwieġeb lill-Avukat Ġenerali hekk kif gie notifikat bl-Ordni ta' Investigazzjoni u Sekwestru u dan kemm meta gie notifikat fi Frar 2011 kif ukoll meta gie notifikat f'Novembru 2011. L-informazzjoni li nġhatat kienet dik li rrizultat mis-sistema elettronika, liema sistema ma kienitx tagħti wkoll dettalji dwar xi konnessjoni tal-persuna suspettata ma' xi kumpanija (li setgħet ma kienitx indikata fl-ordni ta' investigazzjoni u sekwestru).

Kif diga' gie rilevat l-isem tal-kumpanija Petronome Ltd ma kienx indikat bhala wahda mill-kumpaniji suspettati. Jirrizulta wkoll li l-Bank imputat gie mgharraf li Belhassen Mohamed Ben Rhouma Trabelsi kien wiehed mis-sidien benefiċjarji ta' din il-kumpanija fit-2 ta' Novembru 2011.

Irrizulta mill-provi li għall-finijiet ta' sidien benefiċjarji ta' kumpaniji, fiz-zmien inkwstjoni is-sistema tal-Bank imputat kienet wahda fejn sabiex tiġi stabilita riedet issir riċerka manwali ta' eluf kbar ta' kontijiet u dan billi dak iż-żmien is-sistema adoperata ma kienitx tagħti dik l-informazzjoni hekk kif jiddaħhal isem ta' persuna. Min-naħa tiegħu l-Bank imputat kien diga' beda jimplimenta proċess għas-sostituzzjoni tas-sistema elettronika b'wahda ġdida li biha setgħet tiġi identifikata din l-informazzjoni ulterjuri iżda ma kienitx għadha lesta fiż-żmien tal-akkadut.

Illi d-difiza tirreferi wkoll għal dak li rrizulta mill-provi ossija li fit-30 ta' Novembru 2009 kien gie redatt Compliance Report fil-konfront tal-Bank mill-FIAU. Dan ir-rapport kien konsegwenza ta' studju approfondit u ta' *on-site visits* li kien jikkomprensi diversi konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet. Wara diversi skambji bejn iż-żewġ partijiet, il-Bank gie infurmat fit-23 ta' Ġunju 2010 li l-kwistjonijiet imqajma fir-rapport imsemmi kienu ġew kollha riżolti u eżawriti. Ma jirrizultax minn tali dokumentazzjoni li kienet saret xi osservazzjoni dwar l-effikaċja tas-sistema elettronika tal-Bank rigward l-identifikazzjoni tas-sidien benefiċjarji. Infatti l-ewwel darba li din il-kwistjoni giet formalment imqajma kienet permezz ta' ittra tal-FIAU tad-29 ta' Ottubru 2012 liema ittra, x'aktarx, inkitbet bhala konsegwenza ta' dak li seħh f'dan il-każ.

Għalhekk huwa altru milli evidenti li l-Bank imputat ma kellux għalfejn jiddubita li s-sistema tiegħu ma kienitx in osservanza tal-ligi, għalkemm maż-żmien kien evidenti li kien jeħtieġ li s-sistema tiġi aġġornata u ameljorata sabiex il-Bank ikun f'posizzjoni li jadempixxi ruħu mal-obbligi li dejjem kienu u għadhom jizdiedu inkwantu għal materja ta' due diligence u regolamenti stringenti inkwantu għal prenenzjoni ta' ħasil ta' flus u finanzjar għal terroriżmu. Minn imkien mill-provi prodotti u mix-xhieda mressqa ma jirrizulta li n-nuqqas min-naħa tal-Bank biex jindika lill-kumpanija Petronome Ltd bhala kumpanija li sid benefiċjarju tagħha kien Belhassen Ben Mohamed Ben Rhouma Trabelsi (persuna suspettata skont l-ordni ta' investigazzjoni) kien naxxenti minn xi volontarjeta' min-naħa tal-Bank u/jew minn xi uffiċjal tal-istess Bank. Anzi gie ppruvat proprju l-kuntrarju. Id-diffikulta' kienet minhabba s-sistema elettronika

ta' dak iż-żmien li eventwalment giet sostitwita biex anki tkopri u jiġu evitati ċirkostanzi bħal dawk in diżamina.

Għalhekk din l-imputazzjoni ma tirrizultax ippruvata.

It-Tielet Imputazzjoni

Illi permezz tat-tieni imputazzjoni, l-addebitazzjoni hija ksur tal-artiklu 4(10) tal-Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta billi l-Prosekuzzjoni tallega li l-imputat kiser l-Ordni ta' Investigazzjoni u Sekwestru maħruġ mill-Qorti Kriminali. Dan l-artikolu jistipula:

(10) Kull persuna li tikser ordni ta' sekwestru tkun hatja ta' reat u tehel, meta tinsab hatja, multa ta' mhux iżjed minn ħdax-il elf u sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (11,646.87) jew priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn tnax-il xahar, jew dik il-multa u priġunerija flimkien:

Iżda meta r-reat ikun jikkonsisti fil-ħlas jew konsenja lil xi persuna mis-sekwestratarju ta' xi flus jew proprjetà mobbli oħra sekwestrata kif provdut fis-subartikolu (6)(a) jew ikun jikkonsisti fit-trasferiment jew tneħħija ta' xi proprjetà mobbli jew immobbli mill-persuna suspettata bi ksur tas-subartikolu (6)(a), il-multa għandha dejjem tkun mill-inqas id-doppju tal-valur tal-flus jew proprjetà in kwistjoni:

Iżda wkoll kull att li hekk isir bi ksur ta' dik l-ordni tal-qorti jkun null u bla ebda effett fil-liġi u l-qorti tista', meta dik il-persuna tkun is-sekwestratarju, tordna lil dik il-persuna tiddepożita f'bank għall-kreditu tal-persuna suspettata l-ammont ta' flejjes jew il-valur ta' proprjetà mobbli oħra mħallsa jew konsenjata bi ksur ta' dik l-ordni tal-qorti.

Illi d-difiża eċċepiet ukoll il-preskrizzjoni stante li ssostni li l-piena hija multa u kwindi għandha tapplika l-preskrizzjoni ta' sentejn.

Il-Qorti tirreferi għall-paragrafi preċedenti fejn kienet qegħda titratta l-istess eċċezzjoni sollevata għat-tieni imputazzjoni u għal skans ta' ripetizzjoni se tadotta l-istess raġunament. Għalhekk din l-eċċezzjoni fir-rigward tat-tielet imputazzjoni hija miċhuda.

Illi inkwantu għal din l-imputazzjoni mhux kontestat li fl-1 ta' Novembru 2011 il-kumpanija Petronome Ltd għalqet iż-żewġ kontijiet tagħha mal-

Bank u l-flus kif diġa fuq spjegat ġew trasferiti lil Viktor Milijkovic u lil Werner Ernst Trotz. Dawn iż-żewġ individwi ma kienux organiżament indikati bħala persuni suspettati fl-ordni ta' investigazzjoni u sekwestri, iżda żdiedu wara li huma kienu pperċepew il-flus.

Illi l-Bank jissottometti li huwa ġie infurmat li Belhassen Ben Mohamed Ben Rhouma Trabelsi kien sid benefitċjarju tal-kumpanija Petronome Ltd mill-Ispettur Aquilina biss fit-2 ta' Novembru 2011 u allura meta l-kontijiet diġa kienu ingħalqu.

Dwar dan wiehed jista' jargumenta li filwaqt li dakinhar tal-25 ta' Frar 2011 meta l-Bank ġie notifikat kien impossibbli li l-Bank jinduna bil-konnessjoni ta' Trabelsi mal-kumpanija Petronome Ltd, iżda meta l-Bank intalab jagħti informazzjoni lill-Kummissarju tal-Pulizija nhar il-25 ta' Ottubru 2011 dwar il-kumpanija Petronome Ltd forsi xi ufficjal seta' jinduna.

Dan huwa minnu, biss pero' mix-xhieda tal-ispettur Aquilina jemergi li meta baġat l-ittra lill-Bank għall-informazzjoni dwar il-kumpanija Petronome Ltd diġa kellu informazzjoni dwar is-sid benefitċjarju. Kien ikun għaqli li jintalab mill-ewwel li l-isem ta' din il-kumpanija jżdied mal-persuni indikati suspettati fl-ordni ta' investigazzjoni, li allura imbaġhad kien se jiġi notifikat lill-Bank inkwistjoni li kien se jkun prekluz milli jitransferixxi kwalunkwe flejjes appartenenti lill-istess kumpanija.

Illi l-Qorti tirreferi wkoll għall-kunsiderazzjonijiet magħmula fil-mertu b'referenza għat-tieni imputazzjoni u li tqis li wkoll għandhom isibu l-applikazzjoni tagħhom għal din l-imputazzjoni. Partikolarment meta rriżulta li minhabba s-sistema elettronika ma kienx magħruf mill-ewwel lill-Bank li Trabelsi, indikat bħala persuna suspettata fl-Ordni ta' Investigazzjoni u Sekwestru, kellu konnessjoni mal-kumpanija Petronome Ltd liema kumpanija ma kinitx indikata fl-Ordni tat-23 ta' Frar 2011.

Għalhekk lanqas din l-imputazzjoni ma tirriżulta li ġiet ippruvata.

Ir-raba' imputazzjoni

Illi presumibilment din l-imputazzjoni tirreferi għall-allegazzjoni li l-Bank naqas li jwettaq due diligence, liema obbligu jemani mir-Regolamenti kontra Money Laundering u Finanzjar ta' Terroriżmu kif viġenti f'dak iż-żmien u llum tali obbligi ġew aktar rigorużi permezz ta' diversi emendi li ġew introdotti. Effettivament kif issenjalat id-difiża fin-nota ta'

sottomissjonijiet tagħha fl-1 ta' Jannar 2018 ir-Regolamenti introdotti permezz tal-Avviz legali 180 tas-sena 2008 ġew revokati u sostitwiti b'Regolamenti ġodda permezz tal-Avviz Legali 372 tas-sena 2017, liema Avviz ġie sussegwentement emendat ukoll.

Illi ma ġiex spjegat mill-Prosekuzzjoni x'kienu n-nuqqasijiet li bihom jinstab imputat il-Bank. Jingħad li meta l-kumpanija Petronome Limited bdiet ir-relazzjoni tagħha mal-Bank fis-sena 2007 u 2008 ma rriżultax mill-provi li kien hemm xi kwistjonijiet dwarha jew dwar is-sid benefiċjarju li l-Bank kellu jinduna bihom. Jekk din kienet l-imputazzjoni allura d-difiża għandha raġun issostni li li f'dak il-każ l-imputazzjoni hija ultra preskritta, tenut kont li l-piena hija multa jew prigunerija għal żmien mhux iżjed minn sentejn u għalhekk il-perjodu preskrittiv huwa ta' hames snin. Naturalment jista' jkun li l-Prosekuzzjoni kienet qed tirreferi għall-punt li għandu jkun hemm *ongoing due diligence*, imma anki f'dan il-każ ebda pprova ma tressqet dwar dan.

Din il-Qorti lanqas se tidhol fil-kwistjoni tat-tibdil fil-Liġi u l-effetti tagħha stante li xorta waħda se tillibera lill-Bank imputat minn tali imputazzjoni.

Decide

Għal dawn il-motivi, din il-Qorti filwaqt li tiddikjara l-ewwel imputazzjoni bħala proċediment estint in vista li hija preskritta, ma ssibx lill-HSBC Bank (Malta) plc hati tal-imputazzjonijiet l-oħra miġjuba fil-konfront tiegħu u minnhom tilliberah.

Dr Josette Demicoli
Magistrat